

give noget Overblik over Forholdene i Almindelighed». Et Medlem af Udvalget ønskede dog tilføjet: »at efter hans Erfaring er der i det store og hele sket Lejeforhøjelser og i adskillige Tilfælde endogsaa meget betydelige».

Opsigelser. Angaaende den Virkning Nævnenes Bortfald har haft paa Antallet af Opsigelser meddeles fra 7 af de 19 Provinsbyer (Skagen, Neksø, Rødby, Nibe, Allinge-Sandvig, Hasle og Mariager), at Nævnenes Ophævelse har været uden Betydning. For følgende 11 Byer har ifølge Indberetningerne Nævnenes Ophør haft Betydning med Hensyn til Opsigelser: Odense, Svendborg, Thisted, Ribe, Tønder, Skanderborg, Ringkøbing, Løgstør, Sakskøbing, Assens og Svaneke. De anvendte Udtryk i Indberetningerne varierer en Del, idet der snart nævnes »enkelte Opsigelser«, snart »en Del Opsigelser« og »en Række Opsigelser«.

I øvrigt maa det formentlig antages, at Opsigelsesfristen for de fleste Lejemaalets Vedkommende er 3 Maanedre; Opsigelser til Fraflytning April 1923 behøves derfor først at gives i December 1922, medens nærværende Undersøgelse er foretaget i November 1922.

Byggevirksohmheden. Spørgsmaalet om, hvilken Virkning Nævnenes Bortfald har haft for Byggevirksohmheden, besvares af 12 Købstæder derhen, at Nævnenes Ophør ikke har haft nogen Betydning i saa Henseende og 2 andre Købstæder meddeler, at der overhovedet ikke er Byggefotagender i Gang i Kommunen. Kun fra Assens meddeles, at »der er mere Liv i det private Boligbyggeri, end der har været i de senere Aar«. I Indberetningen fra Odense meddeles, at der i Odense i Aaret Oktober 1920 til Oktober 1921 var fuldført 172 Lejligheder og i Tidsrummet Oktober 1921 til Oktober 1922 259 Lejligheder. Antallet af Lejligheder, der var under Opførelse ved Oktober Flyttedag var i 1921 85, i 1922 34. I Tiden fra 1. Juli til 24. November 1921 anmeldtes til Opførelse ialt 146 Lejligheder, men i samme Tidsperiode 1922 kun 35 Lejligheder. For Svendborg oplyses, at der i Tiden fra Oktober Flyttedag 1921 til Oktober Flyttedag 1922 er opført af private Bygherrer uden offentlig Støtte 19 Lejligheder og af private Bygherrer med Byggetilskud 41 Lejligheder. Under Opførelse var af private Bygherrer 9 Lejligheder, deraf 1 med Byggetilskud. I Aaret Oktober 1920 til Oktober 1921 blev opført af private Bygherrer 30 Lejligheder, deraf 22 med Byggetilskud.

I øvrigt gaar Oplysningerne ud paa, at den Byggevirksohmhed, der var i Gang i November Maaned 1922, i de her omhandlede Byer (som Helhed var Byggevirksohmheden ringe, se Statistiske Efterretninger Nr. 32, 30. November 1922), som Regel blev udført af private Bygherrer uden offentlig Støtte, kun fra Tønder og Sakskøbing indberettes, at der af Kommunen ydes eller garanteres 2den Prioritets laan for en Del Byggevirksohmhed.

Landkommunerne.

Efter de Oplysninger, der forelaa for Indenrigsministeriet i Sommeren 1922, fandtes der i Begyndelsen af Aaret 1922 i ialt 473 Landkommuner med Huslejenævn, medens der 1. Juli 1922 var 178 Kommuner med Huslejenævn. Nævnene skulde saaledes være bortfaldet i ca. 300 Landkommuner. Indberetning om Virkningen af Nævnenes Bortfald foreligger dog kun fra 187 Landkommuner. Disse Kommuner har man delt i to Grupper: 1) 22 Landkommuner, som efter Folketællingen i 1921 havde en samlet bymæssig Bebyggelse med over 1 000 Indbyggere og 2) de 165 andre Kommuner.

Af de 22 Landkommuner med større bymæssige Bebyggelser har 2 indberettet, at der ikke er Boligmangel i Kommunen. Af de øvrige 20 Kommuner indberetter 4, at Sogneraadet har vedtaget, at der ikke maa finde Lejeforhøjelser Sted før 1. Juli 1923, og 10 Kommuner meddeler, at Nævnets Ophævelse ikke har bevirket nogen *Lejeforhøjelse*. Tilbage er 6 Kommuner, af hvis Indberetning det fremgaar, at Nævnenes Bortfald har bevirket Forhøjelse af Huslejen. Med Hensyn til disse Forhøjelsers Omfang varierer Udtalelserne, 2 Kommuner meddeler, at der har fundet enkelte Forhøjelser Sted, medens Udtalelserne fra de øvrige 4 Kommuner giver Udtryk for, at Forhøjelserne dels har været mere omfattende og dels ret betydelige.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om *Opsigelse*, meddeler 11 af de 20 Kommuner, at Nævnenes Bortfald i denne Henseende ikke har haft nogen Indflydelse. 3 Kommuner erklærer, at der er foretaget enkelte Opsigelser, og 4 Kommuner giver Udtryk for, at Opsigelserne har været af væsentligt Omfang.

Fra 11 Kommuner indberettes, at Nævnenes Ophævelse ikke har haft Indflydelse paa *Byggevirksohmheden*, i 4 af disse Kommuner var der overhovedet ingen Byggevirksohmhed i Gang. De 9 øvrige Kommuner meddeler, at der er nogen Byggevirksohmhed i Gang.